

FORSVARSMINISTERIET

(FOU alm. del – Spørgsmål 96)

Spørgsmål nr. 96:

I et læserbrev skriver en af Venstres forsvarspolitikere følgende om værnepligten:

"For det første er værnepligten med til at gøre totalforsvaret og samfundet som helhed mere robust ved, at i tusindvis af unge har modtaget en grundlæggende uddannelse i Forsvaret og i det civile beredskab. Specielt hvis vi fremover gør mere ud af at øve det hjemlige totalforsvar, der bl.a. skal kunne indsættes ved katastrofesituationer og terrortrusler, som kræver udholdenhed og store personelstyrker i længere perioder".

Er ministeren enig i, at en reel udnyttelse af de hjemsendte værnepligtige i katastrofesituationer og under terrortrusler kræver, at de værnepligtige er organiseret og uddannet i enheder med førere?

Svar:

Forsvarsministeriet har anmodet Forsvarskommandoen, Hjemmeværnskommandoen og Beredskabsstyrelsen om en udtalelse til brug for besvarelsen af det stillede spørgsmål.

Forsvarskommandoen og Hjemmeværnskommandoen har oplyst følgende:

"En mulig aktivering af totalforsvarsstyrken vil ske med udgangspunkt i en eventuel katastrofes/hændelses geografiske placering. Personel fra totalforsvarsregisteret vil blive aktiveret i forhold hertil. De hjemsendte værnepligtiges kompetencer fra 4 måneders værnepligtsperioden er afstemt med totalforsvarsstyrkens opgavekompleks, der er baseret på løsning af primært stationære opgaver af f.eks. bevogtningsmæssig karakter eller en mandskabsmæssig krævende indsættelse f.eks. ved naturkatastrofer eller større miljøforureninger.

Førerpersonellet i den regionale føringsstruktur kender designering, mødested og alarmeringsplan. Personellet i føringsstrukturen gennemfører funktions-, føreruddannelse og øvelsesaktiviteter ved hjemmeværnsdistrikter og totalforsvarsregioner, svarende til fem indkommanderingsdage pr. mand pr. år."

Beredskabsstyrelsen har oplyst følgende:

"For redningsberedskabets vedkommende er de værnepligtige uddannet til og trænet i at løse et bredt spektrum af opgaver i samarbejde med andre værnepligtige i holdstørrelser af 5 – 10 personer under ledelse af eget befalingsmandspersonel. Beredskabsstyrelsens værnepligtige er så-

ledes organiseret og uddannet i enheder med førere i et omfang, der modsvarer de krav, der stilles i det daglige beredskab, i katastrofesituationer og under terrortrusler. Det vurderes derfor, at uddannelsen af de værnepligtige i det statslige redningsberedskab i tilstrækkeligt omfang tilgodeser, at de pågældende værnepligtige er organiseret og uddannet i enheder med førere.”

Jeg kan henholde mig til myndighedernes udtalelser.

Mere generelt kan jeg tilføje, at jeg er enig med Kristian Pihl Lorentzen, når han i sit læserbrev anfører, at værnepligten er med til at gøre totalforsvaret og samfundet som helhed mere robust. I sin nuværende form lever værnepligten således op til de krav, som de fremgår af indeværende forsvarsforlig, hvor den netop blev målrettet mod indsatser i rammen af totalforsvaret, hvis ressourcerne i de stående dele samfundets samlede beredskab ikke er tilstrækkelige. Anvendelsen af de værnepligtige i totalforsvarsstyrken fordrer således ikke – modsat tidligere værnepligtsordninger – at personalet mønstres eller indkaldes til øvelser forud for en eventuel aktivering. Det er blandt andet derfor, at personalet kun har mødepligt i en periode på op til maksimalt tre år efter hjemsendelse.

Totalforsvarsstyrken er den yderligere ”forsikring” partierne bag det nuværende forsvarsforlig valgte at tegne i relation til samfundets samlede beredskab, da forliget blev indgået. Der har heldigvis ikke været brug for at ”trække på forsikringen” indtil dato, men jeg er overbevist om, at såfremt der måtte blive behov herfor, så vil totalforsvarsstyrken leve op til sin målsætning.

Jeg må således konkludere, at værnepligten i sin nuværende form på tilfredsstillende vis er med til udgøre en væsentlig del af Danmarks samlede beredskab. Jeg ser således ikke et realistisk alternativ til værnepligten, som på en gang er med til forsæt at sikre en bred folkelig opbakning til, og som samtidig med tilsikrer den nødvendige robusthed i samfundets samlede beredskab.